

Dinde temel sayılan sekiz madde

Şakîk-i Belhî hazretleri, talebesi Hâtim-i Esam hazretlerine sordu:

- Ne kadar zamandır benden ders alıyorsun?
- 33 senedir.
- Bu kadar zaman içinde benden neler öğrendin?
- Sekiz şey öğrendim.
- Yazıklar olsun sana! Çok üzüldüm, emeklerim boşa mı gitti?
- Hocam, siz sordunuz, ben de doğrusunu söyledim. Sekiz şey öğrendim.

- Peki, nedir bu sekiz şey?

- İnsanlara baktım. Sevdiği şeyler, onlarla mezara kadar arkadaşlık ediyor ve sonra onu yalnız bırakıp ayrılıyorlar. Onlarla beraber mezara girip, dert ortağı olmuyorlar. Bu hâli görünce, (**Dün yada öyle bir dost seçmeliyim ki, mezara benimle gelsin, bana orada arkadaşlık etsin**) diye düşündüm. Aradım, taradım, ALLAHü teâlâya yapılan ibadetlerden başka, böyle sadık bir sevgili bulamadım. Ben de ibadetlere sarıldım.

- Çok doğru, çok güzel etmişsin.

-Peki, ikincisi nedir?

- İnsanlara baktım, çok kimse, arzuları, nefsleri peşinde koşuyor. O zaman, (**ALLAHü teâlâdan korkarak nefslerine uymayanlar, elbette Cennete gideceklerdir**) mealindeki âyet-i kerimeyi hatırladım. Nefsimi düşman bilerek, ona aldanmamaya karar verdim ve arzularıma uymadım.

- ALLAH sana iyilikler versin, ne güzel yapmışsın.

-Üçüncüsü nedir?

- İnsanlara baktım, herkes dünyalık toplama sıkıntısı içine girmişler. Sonra (**Dünya malından, sarıldığınız, sakladığınız her şey, yanınızda kalmayacak, sizden ayrılacaktır! Ancak ALLAH rızası için yaptığınız iyilikler ve ibadetler sizinle beraber kalacaktır**) mealindeki âyet-i kerimeyi düşündüm. Dünya için topladıklarımı, ALLAH yolunda harcadım. Yani ALLAH'ü teâlâya ödünç verdim!

- Ne güzel yapmışsın.

-Peki, dördüncüsü nedir?

- İnsanlara baktım, başkalarını beğenmiyorlar, birbirlerine haset ediyorlar, birbirlerinin mevki, mal ve ilimlerine göz diyorlar. Bunu görünce, (**Dünyadaki maddî, manevî bütün rızıklarını aralarında taksim ettik**) mealindeki âyet-i kerimeyi hatırladım. Herkesin ilim, mal, rütbe, evlat gibi rızıklarının dünya yaratılmadan önce, ezelde taksim edildiğini, kimsenin elinde bir şey olmadığını ve çalışmayı, sebeplere yapışmayı emrettiğinden, Ona itaat etmiş olmak için çalışmak lazım geldiğini ve hasedin zararlarını ve lüzumsuz olduğunu anladım. ALLAHü teâlânın ezelde yaptığı taksime razı oldum. Bütün

Müslümanlarla iyi geçindim, herkesi sevdim ve sevildim.

- Ne iyi, ne güzel yapmışsın. **-Beşincisi nedir?**

- İnsanlara baktım, çok kimse, insanlık şerefini, bir makam sahibi olmakta zann ediyor ve makamıyla iftihar ediyor. Kimi de, kıymet ve şerefi, çok mal ve evlatta görüp, bunlarla iftihar ediyor. Kimi de, malı, parayı ALLAH-ü teâlânın emrettiği yerlere değil de, insanların hoşuna gidecek, herkesi eğlendirecek yerlere sarf ediyor, insanlık şerefini bunda sanıyor. Bunu görünce, **(En şerefli, en kıymetli, ALLAH-ü teâlâdan en çok korkandır)** mealindeki âyet-i kerimeyi düşündüm. Bunların yanıldıklarını anladım ve takvaya sarıldım. Rabbimin af ve ihsanlarına kavuşmak için, Ondan korkarak, İslamiyet'in dışına çıkmadım.

- Ne güzel yapmışsın. **-Altıncısı nedir?**

- İnsanlara baktım. Birbirlerinin mallarına, mevkilerine ve ilimlerine göz diyor, parça parça ayrılıyorlar, birbirlerine düşmanlık ediyorlar. Bunları görünce, **(Sizin düşmanınız şeytandır. Bunları düşman bilin)**

mealindeki âyet-i kerimeyi hatırladım. Şeytanı ve onun yoldaşları olan sapıkları düşman bilip, sözlerine aldanmadım. ALLAHü teâlânın emirlerine itaat ettim. Kurtuluş yolunun, yalnız Ehl-i sünnet yolu olduğuna inandım. (

Ey Âdemoğulları, Şeytana tapmayın, o sizin apaçık düşmanınızdır, diye, sizden söz almadım mı, bana kulluk edin! Kurtuluş yolu, ancak budur)

mealindeki âyet-i kerimeyi düşünüp, Müslümanları aldatmaya uğraşanları dinlemedim. Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarından ayrılmadım.

- Ne güzel ne iyi yapmışsın. **-Yedincisi nedir?**

- Kimi insanlar, para kazanmak için haram ve şüpheli şeylere dalıyorlar ve zillate, hakaretlere katlanıyorlar. Bunları görünce, **(ALLAHü teâlâ tarafından rızık gönderilmeyen yeryüzünde bir canlı yoktur)** mealindeki âyet-i kerime hatırıma geldi. O canlılardan birinin kendim olduğumu bildim. Rızkımı göndereceğine söz verdiğine, elbette göndereceğine güvenerek, Onun emrettiği gibi çalıştım.

- Ne iyi yapmışsın. **-Sekizincisi nedir?**

- Baktım, herkes bir şeye güveniyor. Kimi altına, mal ve mülküne, kimi sanatına ve kazancına, kimi makam ve rütbesine, kimi de kendi gibi bir insana güveniyor. Bunları görünce, **(ALLAHü teâlâ, yalnız kendisine güvenenlerin her zaman imdadına yetişir)** mealindeki âyet-i kerimeyi düşündüm. Her zaman ve her işimde yalnız ALLAHü teâlâyı güvendim. O emrettiği için çalıştım, sebeplere yapıştım; fakat yalnız, Ondan istedim.

- Ya Hâtim, dini tam ve doğru anlamışsın. Senin gibi bu sekiz temel kaideye uyanlar, dinimize tam uymuş olurlar.